

Anteckningar
Datum 2016-09-21

Västra Götalandsregionen
Avdelning mänskliga rättigheter
Handläggare: Maria Talja
Telefon: 072-207 31 29
E-post: maria.talja@vgregion.se

Anteckningar från jämställdhet och hbtq-samrådet 14 september

Deltagande:

Ordförande: Malva Ahlstedt, Kommittén för mänskliga rättigheter

Angelica Löwdin, FPES Västra Götaland
Anna-Karin Caspersson, EKHO Göteborg
Ardeshir Bibakabadi, Homan
Camilla Olsson, Överenskommelse social ekonomi
Gunilla Lindell, kommittén för rättighetsfrågor
Hanna Andersson, EDCS
Johann Rehnberg, Män för jämställdhet
Kicki Borghammar, EDCS
Kristina Körnung, Kommittén för mänskliga rättigheter
Lena Bergström, Stolta föräldrar
Maria Talja, koncernkontoret avdelning mänskliga rättigheter
Richard Magito Brun, RFSL Göteborg
Victoria Teodorsson, RFSL Skaraborg

Incheckning

Anteckningar från förgående möte

Det fanns inga synpunkter eller önskemål om ändringar i anteckningarna.

Presentation av EDCS, Kicki Borhammar, EDCS

EDCS har sitt kontor i byggnaden Gothia Science Parc som är byggt för att det privata företagandet och högskolan ska mötas. Det finns en mängd inkubatorer och företag finns i byggnaden. EDCS finns med eftersom föreningen samarbetar med högskolan och företagare.

EDCS är ett resurscentrum för jämställdhet. Tillväxtverket finansierade verksamheten tidigare men nu ger Västra Götalandsregionen och Skövde kommun verksamhetsbidrag och EDCS säljer tjänster för att gå runt. EDCS har i uppdrag att ha kontakt med olika ideella föreningar som jämställdhetsorganisationer. Föreningarna får bland annat hålla möten i EDCS lokaler. EDCS jobbar med projektstöd och jämställdhetsintegrering ute hos organisationer, som hos Västra Götalandsregionen, företagsfrämjare och företag.

EDCS jobbar med konkreta problem för att skapa inkludering i näringslivet genom att företag får ifrågasätta det "normala" utifrån många maktordningar som bland annat kön. Exempelvis Tibro ska göra utvecklingslabb tillsammans med olika sorters organisationer där de försöker hitta verktyg och lösningar på olika jämställdhets/jämlikhetsproblem. Syftet med arbetet är att de ska minska diskriminering.

Många invandrarföreningar vill inte ingå i mångfalden, de vill inte bryta sina normer och fördomar.

EDCS fokus är på att flera grupper ska mötas och inte en part ska integreras i den andra gruppen.

Ibland blir lösningen förenklad i och med att jobb och social välfärd ska lösa allt.

Vissa kommuner har problem med utvandring som Essunga kommun som arbetar med att få människor som har invandrat att stanna i kommunen.

Finns det en motsvarighet till EDCS i andra delar av Västra Götalands län?

EDCS är en del av Winnet Sverige som arbetar övergripande. Det finns även Winnet Göteborg och GAC (Gothenburg Artist Center).

Ett tips är att läsa Kairos slutrapport med synvändor om ett antal intressanta frågor som kan vara användbara i arbete med att skapa inkluderande företag och kommuner.

Det gick inte bra för Nossebro som gjorde en synvända och nu är en förebild, de jobbade normkritiskt.

Överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin. Möjligheter för föreningarna att ingå idéburet offentligt partnerskap, Camilla Olsson, Coompanion

Den sociala överenskommelsen vill skapa påverkansmöjligheter för den sociala sektorn i och med den makt föreningar har. Staten knöt en överenskommelse med massa olika organisationer 2007. Organisationerna i samrådet kanske kan ha nytta av överenskommelsen i framtiden.

Samhället styrs av organisationer som har lagar och förordningar att hålla sig till. Vi är på väg mot ett paradigmskifte där civilsamhället snabbt kan mobiliseras eftersom det inte är lika styrt av lagar och förordningar utan är mer flexibelt medan offentliga organisationer har svårare att agera snabbt eftersom de är mer styrda.

Camilla är processledare för de idéburna föreningarna och är därmed samråds föreningarnas representant. Birgitta Adler är processledare för Västra Götalandsregionen.

Vissa föreningar vill vara fristående och inte ingå något partnerskap med offentliga aktörer.

Det vore intressant att veta vilka som är aktiva i föreningar och inte bara medlemmar.

De som är aktiva lägger ca 16 h i månaden på ideellt arbete. 4 miljoner ägnar 64 miljoner h åt ideellt arbete.

Svårt att tänka att ideella föreningar är en bransch eller sektor.

Sociala överenskommelsen möter mycket misstro eftersom överenskommelsen bygger på frivillighet, hur kan andra lita på att något händer? Därför kan social ekonomin teckna avtal för att parterna ska veta att något händer. De vill skapa en ny ökad förståelse för att samhället ser annorlunda ut idag. Vi måste se hur vi påverkas av att vi är mer globala än för 50, 60 år sedan.

Är dialogen inom civilsamhället eller mellan Västra Götalandsregionens politiker och civilsamhället? Det finns misstänksamhet inom föreningar eftersom vissa föreningar har skapats på grund av ett misslyckande från statens håll och då är det inte alltid bra att vara bästa kompisar utan föreningar vill förhålla sig fristående och kritiska.

Dialogen sker mellan Västra Götalandsregionen och civilsamhället. Det fanns ett råd för social ekonomi inom regional utveckling. Rådet påverkade endast en liten del av Västra Götalandsregionen även om de som fanns där ville påverka hela regionen. De upplevde att de fick information om vad Västra Götalandsregionen gjorde men det ledde inte till någonting. Deltagarna från det civila samhället ville kunna påverka mer genom dialog och kunna skapa en dialog och förändra. De ville visa mervärdet av att social ekonomi finns. Det handlar om att föreningar ska kunna utföra något åt Västra Götalandsregionen för att kunna förändra och skapa nya förutsättningar. Social ekonomi kan bistå med saker och civilsamhället har makt. 2014 skapades den regionala överenskommelsen. Tjänstepersonerna behöver känna att de har mandat att göra något när föreningarna driver på. Hälso- och sjukvården visste inte om de ville ha in föreningar på avdelningarna, men tillslut fanns det ett stort intresse från hälso- och sjukvården att samarbeta med social ekonomi eftersom det behövdes nya angreppssätt.

Det behövs kommunala överenskommelser eftersom det är möjligt att påverka väldigt tydligt där. Det finns exempelvis en överenskommelse i Göteborg, och det är på gång i Borås, i Uddevalla och i Mölndal.

Vad är skillnaden mellan de som har gått med och de som inte är med? Föreningen stolta föräldrar uppfattade tidigare inte att överenskommelsen var något som berörde dem.

Det har inget med verksamhetsbidrag att göra utan de som har skrivit under överenskommelsen blir inbjudna till vissa grupper för att se vad överenskommelsen kan erbjuda Västra Götalandsregionen, och där främst hälso- och sjukvården. Exempelvis har det diskuterats om social ekonomi kan ta över Lundby sjukhus. Suicidprevention i väst till exempel ett avtal med hälso- och sjukvården som innebär att de pratar med anhöriga som har förlorat någon eller vars anhörig har försökt ta livet av sig. Civilsamhället har erfarenheter som Västra Götalandsregionen saknar och det kan därför vara bra med ett samarbete med det offentliga. Ett annat exempel är Gyllenkroken som har bidragit med ett barnperspektiv.

Vad innebär detta avtal? Betyder att Västra Götalandsregionen endast godkänner att föreningen finns ideellt inom hälso- och sjukvården eller betalas de för att de utför uppdraget?

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) kan tecknas om det är något som inte finns i Västra Götalandsregionens verksamhet.

Finns det inte en fara om föreningen blir totalt integrerade i Västra Götalandsregionen för då kanske den ideella föreningens ställs till svar om något blir fel, föreningen blir ansvarig.

Det sker ett noggrant urval vid vilka uppdrag och vilka föreningar som ska ingå i ett IOP. Till exempel erbjuder äldre psykologer krishjälp inom skyddsvärnet.

Går det att garantera att föreningar inte går in i offentlig verksamhet med fördomar?

Det finns olika synsätt och perspektiv inom och mellan föreningar och olika medlemsintressen kan stå mot varandra.

I rådet för missbruksfrågor finns olika föreningar och de har gått samman har med NSPH som har 18 organisationer och de har gemensamt fått ett uppdrag för att göra brukarrevisioner i och med att en psykisk sjukdom kan påverka missbruket. De har därigenom fått en möjlighet till att påverka. Vi har alla ett ansvar för det vi tar på oss att göra. Fullmäktige tar också på sig ett ansvar. Stadsmissionen skrev direkt till fullmäktige om att de ville ha en dialog i med dem i och med överenskommelsen. Överenskommelsen social ekonomi ska prata på fullmäktigedagarna 2017 och kan därigenom visa för politikerna vad fler föreningar kan göra.

Det är en trög byråkrati och det skulle behövas med handling och inte bara information.

Överenskommelsen vill driva denna tröggående process och ska inte göra det i ett egensyfte. En aktuell fråga är vad vi kan göra i hälso- och sjukvården vad gäller integrationsfrågor? Föreningar vill inte få information utan prata direkt med Migrationsverket och Länsstyrelsen. Den 5 oktober ska därför en dialog hållas om integration i och med att Västra Götalandsregionen ska anordna en konferens. Därmed låter inte arbetet vänta utan sker omedelbart.

Det är intressant att tjänstemän ska ha mandat att föra dialog.

Mandatet finns redan och frågan är hur vi ska jobba vidare.

Vi behöver inte backa och det blir galet om tjänstepersoner inte är förberedda och behöver backa.

Olika mandat för tjänstemän, politiker och ideella.

Det handlar även om arbetssätt. Det finns en rädsla för att analyser blir politik men civilsamhället analyserar.

Ingen analys är objektiv men demokratin kan förbättras med andra beslutsunderlag som innehåller analyser. Överenskommelsen är ett verktyg för att skapa förändringar. Det finns få beredningar som ligger direkt under fullmäktige men det gör överenskommelsen och det visar att detta är ett viktigt arbete. De cirka 90 organisationer som har skrivit under

överenskommelsen med social ekonomi är väldigt viktiga. Nämnderna svarar för resurserna men processen hålls igång av beredningen. Beredningen skapar förutsättningar för ideella föreningar att komma i kontakt med rätt person i Västra Götalandsregionen. Inom hälso- och sjukvård finns en tjänsteperson som heter Ida som jobbar med överenskommelsen.

En satsning är på gång inom psykiatri där vissa utsatta grupper har valts ut för att särskilt få framföra sina åsikter. Hur kan överenskommelsen påverkat satsningen på psykiatri? Västra Götalandsregionen har inte alls uppfyllt kraven för uppdraget och ingen handlingsplan har tagits fram.

Om ni skriver till beredningen hänvisar de vidare till Ida inom hälso- och sjukvården. Anna-Lena Holberg ska ta upp frågan i beredningen.

Kan samrådet kopplas till beredningen?

Om era organisationer ser ett mervärde med överenskommelsen kan ni skriva under och samrådet måste vara med i arbetet för att föra fram era åsikter och se om något inte har tagits upp. När mandatperioden är slut måste överenskommelsen visa att förändring har skapats för alla.

Ni borde ändra i er presentation från ”tjänsteman” till ”tjänsteperson” och från ”man” till ”en”.

Vi ska ta fram en ny presentation där vi kan ändra formuleringarna.

Överenskommelsen arbetar även med upphandling med social hänsyn, social ekonomi. Skara stift har skrivit ett avtal med arbetsförmedlingen om att få personer som söker asyl i arbete. Det finns många församlingar som skulle kunna ta emot människor som söker asyl. Det kan skapas en förståelse för varandras uppdrag samtidigt som föreningslivet måste särskilja sig från offentliga institutioner. Kulturtolkare kan uppstå inom hälso- och sjukvården men de arbetar med dessa. Vinster i välfärden påverkar social ekonomi. Det finns exempelvis rehabilitering och boenden för ensamkommande som överenskommelsen vill visa att civilsamhället kan påverka och utföra mot en liten vinst. Social ekonomi är vinsten i välfärden.

Västra Götalandsregionens handlingsplan för mänskliga rättigheter är en väg för att förbättra systemet inom hälso- och sjukvården. Kokboken styr vården och när den ska revideras tappas sociala frågor ofta bort. Överenskommelsen borde påverka kokboken.

En social inkludering på frivilligcentralen skulle kunna komma in i kokboken.

Samrådet kan vara med och tycka till om kokboken.

Föreningar som vill ansluta sig till överenskommelsen för social ekonomi kan meddela att de vill ansluta sig och skriva under på konferensen den 29 november i höst eller på Södra Hamngatan.

Hur kan föreningarna och Västra Götalandsregionen stärka varandra?

IOP står för idéburet offentligt partnerskap som innebär att idéburna organisationer utför något inom Västra Götalandsregionen och får betalt för det.

Vid IOP avtalar föreningen om att utföra ett uppdrag, det är en annan roll än att vara fristående.

Kanske inte passar alla organisationer att utföra en uppgift åt offentliga myndigheter som Västra Götalandsregionen.

Övrigt

Anmälan av ytterligare ärenden under punkter övrigt;

Överenskommelse mellan staten och SKL om psykisk ohälsa (denna fråga tas upp på nästa samrådsmöte).

Status på hur arbetet med Västra Götalandsregionens handlingsplan för de mänskliga rättigheterna fortgår (remisserna håller på att komma in och deadline för dem är den 23 september).